

ضرورت برگزاری همایش ملی مسلمانان علاجه اجتماعی مسلمانان

قاسم ابراهیمی پور
جانشین دبیر علمی همایش

اندیشمندان

مسلمان، پس از مواجهه با مدرنیته، به چهار دسته سنت‌گرا، تجددگرا، تلفیقی‌ها و فعالان اجتماعی تقسیم شدند. در این میان، برخی علم غربی را به‌طور کامل طرد و نفی، و برخی دیگر آن را به‌طور کامل پذیرفتند. برخی نیز با اتخاذ رویکرد تلفیقی، از بومی‌سازی، ایرانی‌سازی و اسلامی‌سازی علوم انسانی سخن می‌گویند و بدین منظور، راه‌حل‌هایی طراحی کرده‌اند که انباشت و تکامل، تهذیب و تصحیح، استنباط، تأسیس و احیای میراث علمی جهان اسلام از آن جمله است.

علم اجتماعی مسلمین، به‌رغم پیشینه تاریخی و تمدنی خود، با حضور علم اجتماعی مدرن در مراکز رسمی علمی کشورهای اسلامی مورد غفلت قرار گرفته، و بیشتر موضوع برای پژوهش‌های مدرن قرار گرفته است. اندیشمندان معاصر مسلمین نیز با گسل از پیشینه معرفتی خویش، روش معرفتی

شایسته و مناسب با فرهنگ و تمدن اسلامی را به کار نگرفته و با بهره‌گیری از روش‌های علم مدرن به مطالعه و پژوهش پرداخته‌اند که پیامدهای معرفتی و غیرمعرفتی فراوانی به دنبال داشته است.

در عصر کنونی که بیش از دو میلیون نفر دانشجوی علوم انسانی با حمایت‌های دولتی و رسمی، به فراگیری علوم انسانی غربی اشتغال دارند، لازم و مناسب است عده‌ای نیز پس از فراگیری علوم انسانی برای اسلامی‌سازی آن بکوشند. این تلاش می‌تواند از راه‌های انباشت و تکمیل، تهذیب و تصحیح، استنباط، تأسیس و بازتولید میراث علمی جهان اسلام صورت گیرد. برخلاف نظر برخی که ضرورت ملیت‌زدایی از علم را مطرح می‌سازند، این نهضت علمی حتی اگر به تولید علوم انسانی اسلامی منجر نشود، در رشد و پویایی علوم انسانی موجود تأثیر فراوانی خواهد داشت.

این مهم، گروه جامعه‌شناسی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی^ع را بر آن داشت تا با برگزاری همایش «علم اجتماعی مسلمین»، به بازخوانی و بررسی علم اجتماعی متفکران مسلمان و تلاش برای پدید آوردن دانشی روشمند و مناسب با حوزه فرهنگ و تمدنی اسلام بپردازد.